EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 22.2.2008
KOM(2008) 108 slutlig

-

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

OM METALLINDUSTRINS KONKURRENSKRAFT

Ett bidrag till EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi

{SEK(2008)246}

Inledning

Metallindustrin spelar en viktig roll i många europeiska tillverkningsindustriers värdekedja. Detta meddelande innehåller en bedömning av branschens konkurrenskraft och rekommendationer för hur man bör gå vidare. Meddelandet är en uppföljning till kommissionens meddelande från 2005 om EU:s industripolitik där flera branschspecifika initiativ presenterades, bl.a. ett meddelande om hur råvaror och energiförsörjning påverkar konkurrenskraften hos EU:s metallindustri[1]. Även 2007 års översyn av industripolitiken efter halva tiden beaktas[2].

Då metallindustrin är en energikrävande bransch påverkas den direkt av gemenskapens politik för energi och klimatförändring. Vid Europeiska rådets möte i mars 2007 underströks ”den energiintensiva sektorns stora betydelse”, och rådet betonade vidare att ”kostnadseffektiva åtgärder behövs för att förbättra både sådana europeiska industriers konkurrenskraft och miljökonsekvenser”. I detta sammanhang kan nämnas kommissionens åtgärdspaket för klimat och förnybar energi från den 23 januari 2008 som tar upp den särskilda situation som gäller för energiintensiva industrier som är utsatta för global konkurrens.

Detta meddelande behandlar de viktigaste faktorer som påverkar branschens konkurrenskraft, och det kartläggs hur kommissionen, medlemsstaterna och metallindustrin själv i framtiden kan bidra till att skydda och stärka branschens konkurrenskraft samtidigt som meddelandet bidrar till det ambitiösa målet för minskning av växthusgaser till 2020.

De huvudsakliga punkter som tas upp i meddelandet bygger på reaktionerna på ett offentligt samråd i september 2006, vilket föregicks av antagandet av ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar[3] där metallindustrin beskrivs i detalj avseende statistik och viktigare ekonomiska tendenser.

1. metallindustrin – kännetecken och utmaningar

1.1. Viktiga strukturella egenskaper

Metallindustrin[4] anses vara en basindustri då metallproduktion är den första viktiga länken i mervärdeskedjan för många av de industrier som tillverkar kapitalvaror (verkstadsindustri, bilindustri, varvsindustri, luftfart, byggindustri) och konsumentvaror.

Den har därmed en central plats i de flesta utvecklade ekonomiers industristruktur, och även i många utvecklingsländers. Följande är några av metallindustrins främsta kännetecken:

Kapitalintensiv: Mycket stora investeringar krävs i teknik och utrustning med lång livstid (oftast åtminstone 20–30 år). För investeringsbeslut krävs därför ett förutsägbart regelverk till stöd.

Energiintensiv: Produktionsprocessen inom metallindustrin är ofta mycket energikrävande. Normalt står energikostnaden för mer än 10 % och ibland upp till 37 % (t.ex. aluminium och järnlegeringar) av kostnaden för den metall som framställs.

---

1 KOM(2005) 474 slutlig, bilaga II.
2 KOM(2007) 374 slutlig, 4.7.2007.
3 SEK(2006) 1069, 2.8.2006.
4 Järn- och icke-järnmetaller enligt definitionen i bilagan, Nace-kod 27, Eurostat.

Närmare uppgifter om EU:s metallindustri och dess plats i den globala ekonomin finns i bilagan.

1.2. Vikten av råvaror

Tillgången till andra råvaror än energi är en avgörande fråga, då metallproduktionen inom EU i hög grad är beroende av import av malm och koncentrat från tredjeländer. Många metalliska mineraler utvinns i förhållandevis liten mängd inom EU jämfört med den globala produktionen. Det gäller t.ex. nickel (1,7 %), järnmalm (2 %) och koppar (5 %)[5].

Beroendet av importerade råvaror minskas något av det faktum att metaller nästan är helt och obegränsat återvinningsbara. Användningen av återvunnet skrot har ökat avsevärt de senaste årtiondena, och står idag för mellan 40 och 60 % av metallproduktionen inom EU.

Återvinning är mindre energikrävande, t.ex. krävs för sekundär smältning av aluminiumskrot bara 5 % av den elektricitet som krävs för primär smältning.

1.3. Metallindustrins betydelse för den europeiska ekonomin

Under 2005 hade metallindustrin i de 27 EU-länderna en samlad omsättning på omkring 316 miljarder euro och en personalstyrka på 1,1 miljoner personer, vilket motsvarar 5 % respektive 3,3 % av EU:s totala tillverkning[6].

Metallindustrin är del av ett komplext ekonomiskt nätverk som omfattar inte bara aktörer uppströms, utan även stora delar av EU:s tillverkningsindustri som fordons- och byggindustrin. Detta nätverk kännetecknas av flera kritiska länkar som bl.a. grundar sig på kvalitetskrav och innovation och som tillsammans skapar metallindustrins värdekedja.

En styrka i EU:s industri har alltid varit det faktum att leverantörer till metallindustrin och relaterade industrier är geografiskt närbelägna, detsamma gäller deras ömsesidiga intressen (teknik, logistik, forskning, innovation och kundservice). Detta har lett till nära samarbete med slutanvändarna och ett ömsesidigt beroende, särskilt inom utveckling och framställning av stål och icke-järnmetaller av hög kvalitet.

1.4. Metallindustrins struktur och små och medelstora företag

På grund av de stora kapital som krävs tenderar stora företag att dominera marknaden, särskilt vad gäller primära aluminiumprodukter och platta stålprodukter.

Arbetet med att konsolidera och omstrukturera den europeiska metallindustrin är långt framskridet och har skett parallellt med ökad integrering på världsmarknaden. Stålföretagen har till att börja med flyttat från en nationell bas till en europatäckande bas, och har på senare tid stärkt sin globala profil genom förvärv utanför Europa, eller så har de själva köpts upp av icke-europeiska företag.

Den första bearbetningen för att förbereda metaller för vidare bearbetning utförs emellertid ofta av små och medelstora företag.

1.5. Globaliseringens och de nya framväxande ekonomiernas inverkan

[5] SEK(2007) 771.

[6] Bilagan, tabell 1.

De flesta metaller, särskilt icke-järnmetaller och därmed sammanhängande råvaror, är globala handelsvaror. Priset på dessa varor bestäms av global tillgång och efterfrågan, och kännetecknas av stora konjunktursvängningar.

Den ekonomiska utvecklingen i många framväxande ekonomier har bidragit till en ökad efterfrågan och därmed högre pris på metall och metallprodukter, vilket lett till större tryck på råvarutillgångar och råvarupriser än tidigare. På senare år har ståltillverkningen i Kina ökat kraftigt med genomsnittliga ökningar på över 20 % per år. De senaste tre åren har Kina gått från att vara nettoimportör till att vara världens största stålexportör, och landet är idag världens största tillverkare av stål, aluminium, koppar, bly och zink[7].

Då metallindustrin är en viktig leverantör till tillverkningsindustrin, samtidigt som man i hög grad är beroende av råvaror och energi och utbildad arbetskraft, bör dess prestanda beaktas inom ramen för hållbar utveckling.

1.6. Konkurrenskraftens utveckling

Genom löpande omstrukturering som syftar till att minska kostnaderna och attrahera mer lönsamma marknadssegment har basmetallindustrin lyckats bibehålla en stark konkurrenskraft.

Metallsektorn inom EU har gått ifrån sin traditionella ställning som tung industri med lågt mervärde (indikatorn för mervärde per anställd har varit högre än genomsnittet inom tillverkningsindustrin).

Innovation har varit en central bidragande faktor till konkurrenskraften, något som återspeglas i en avgörande förändring av produktutbudet och i utvecklingen av nya tekniska tillämpningar som är fallet för ädelmetaller. Enligt ett innovationsindex[8] har branschen ett genomsnittligt resultat vad gäller övergripande innovationsprestanda jämfört med andra Nace-industrier och tjänstesektorer.

EU:s metallindustri är i hög grad beroende av ekonomiska cykler och har på senare tid dragit nytta av en avsevärd ökning av efterfrågan på global nivå. Detta har drivit upp priserna[9] och förbättrat många företags ekonomiska situation, men har samtidigt inneburit utmaningar för andra tillverkningsindustrier som använder metaller.

Trots denna positiva utveckling finns det anledning till oro:

– EU håller på att tappa sin andel av världsproduktionen av metall (gäller särskilt aluminium, från 21 % 1982 till 9 % 2005, och stål, från 25 % till 16 %). Denna trend är delvis resultatet av den snabbt ökande produktionen i nya framväxande ekonomier.

– Den del av den europeiska konsumtionen som tillhandahålls av europeiska tillverkare[10] har minskat under de två senaste årtiondena, särskilt vad gäller råstål och aluminium.

– EU:s metallindustri är i stor utsträckning beroende av energipriser och importerade råvaror.

---

7 Se även bilagan, tabell 4.

8 PRO INNO Europe initiative – INNO Metrics measure: http://www.proinno-europe.eu/extranet/admin/uploaded_documents/EIS_2005_European_Sector_Innovation_Scoreboards.pdf

9 Se bilagan, figur 3.

10 Kvot: Produktion i förhållande till konsumtion.

Omstruktureringen av EU:s stålindustri under 80-talet och början av 90-talet är ett belysande exempel. Den inbegrep en minskning av arbetskraften med närmare två tredjedelar (från 750 000 till mindre än 250 000) liksom nedläggning av produktionskapacitet på mer än 60 miljoner ton i EU-15[11]. Denna omstrukturering var nödvändig för att förbättra arbetskraftens produktivitet och för att återställa stålbranschens livskraft och övergripande konkurrenskraft.

Övergångsekonomierna i de nya medlemsstaterna har drabbats särskilt hårt av omstruktureringen av stålindustrin. Det finns dock positiva signaler som tyder på ekonomisk konsolidering och återhämtning. Som en följd av de godkända program och planer som syftar till att förbättra livskraften[12] har produktionsnivåerna ökat avsevärt, och föråldrade anläggningar har stängts eller moderniserats, något som också haft positiv inverkan på miljöskyddet. Produktivitetsnivåerna (ton stål per arbetstagare) i tjeckiska och polska företag uppskattas ha ökat med 30 % mellan 2003 och 2006[13].

1.7. Den sociala aspekten

En av metallindustrins största styrkor är att den har tillgång till välutbildad arbetskraft[14].

Det har dock blivit allt svårare att rekrytera personal med rätt bakgrund, och efterfrågan på ingenjörer inom stålbranschen överstiger vida tillgången.

Ståltekniкplattformen har kartlagt följande utmaningar:

- Arbetskraften inom stålsektorn och inom relaterade forsknings- och teknikcentrum har en allt högre medelålder.
- Det behövs nya färdigheter som ledarskap och entreprenörskap.
- Befintliga utbildningsstrukturer måste utnyttjas bättre och samverkan inrättas mellan grundutbildning, FoU och livslångt lärande.
- Rörligheten måste öka både bland ledningspersonal och bland tekniker.

Dialogen mellan arbetsmarknadens parter har varit ett traditionellt politiskt verktyg inom EU:s stålindustri ända sedan Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) inrättades 1952. När EKSG-fördraget löpt ut inrättades 2006 en dialogkommitté för arbetsmarknadens parter inom stålsektorn. Ett liknande initiativ planeras också för icke-järnmetallsektorn, då detta gemensamt efterfrågats av intressenterna.

1.8. Miljöaspekten

Produktionsprocesserna inom metallindustrin är normalt mycket energikrävande och kan, liksom gruvdrift, ha andra effekter på miljön (utsläpp i luft, vatten och mark samt, vad gäller gruvdrift, krav på markanvändning).

Metaller kan dock också ha betydande fördelar för miljön. De kan återvinnas upprepade gånger

---

[11] Primär stålproduktion och valsning enligt definitionen i EKSG-fördraget.

[12] De grundläggande bestämmelserna för hur denna omstruktureringsprocess skulle gå till fastställdes i Europaavtalen under åren 1993–1996.

[13] Övervakningsrapporter om omstruktureringen av stålindustrin i Tjeckien och Polen.

[14] Se bilagan, figur 2.

utan att förlora sina grundläggande egenskaper och med betydligt mindre energiåtgång jämfört med primär produktion av mineralmalmer. Återvinningen bidrar till att mindre råvaror används och minskar den miljöinverkan som metallutvinning och malmtransporter ger upphov till.

Vad gäller energieffektiviteten så har basmetallindustrins totala energiförbrukning varit konstant eller minskat de senaste 15 åren, trots tillväxten inom sektorn.

Vad gäller utsläpp har man uppnått avsevärda minskningar av vissa mycket luftförorenande ämnen. Trots att metallproduktionen orsakar stora koldioxidutsläpp låg dess andel av det totala utsläppet av växthusgaser under 2005 på 5,7 % för EU-15[15]. Tendensen för perioden 1990–2005 var en minskning med 11 % för järn och stål och 2 % för icke-järnmetaller trots en produktionsökning på 5 % respektive 11 % under samma period.

Vad gäller råvarornas miljöeffektivitet har funktionaliteten förbättrats, medan de volymer råvara som används i metallproduktionen har minskats t.ex. för stål- och aluminiumburkar för drycker[16]. Dessa trender måste även i framtiden stärkas för att man ska kunna förbättra den övergripande miljöeffektiviteten, som också påverkas av ökande produktionsvolymer.

2. Ett samordnat tillvägagångssätt för att stärka konkurrenskraften hos EU:s metallindustri

Ett samordnat tillvägagångssätt bör innehålla följande delar:

- Säkerställa energitillgång till konkurrenskraftiga priser genom en väl fungerande energimarknad.
- Skapa villkor så att branschen kan uppfylla gemenskapens samtliga miljömål och anpassa sig till kraven i de ambitiösa klimatförändringsmålen.
- Uppmuntra FoU och innovation samt en hög kunskapsnivå.
- Skapa en öppen och konkurrenskraftig global marknad och åtgärda snedvridningar av handeln med metaller och råvaror.

2.1. Energipolitik

Metallindustrins konkurrenskraft har påverkats av den snabba ökningen av gas- och elpriser. Förändrade möjligheter att säkra långsiktiga leverantörsavtal ses också som ett stort problem.

Som lyfts fram i slutrapporten[17] om undersökningen av energisektorn så fungerar EU:s energimarknader inte särskilt bra, vilket gör att fördelarna med en liberalisering av energimarknaden inte kan utnyttjas fullt ut, inte heller vad gäller priser.

Europeiska rådet konstaterade i sin handlingsplan (2007–2009) om en energipolitik för Europa[18] att det krävs nya åtgärder för att skapa en verkligt konkurrenskraftig inre marknad för gas och elektricitet, inklusive en fungerande separation av leverantörs- och

[15] EEA Technical report nr 7/2007. Alla koldioxidutsläpp inom metallindustrin rapporteras dock inte enligt CRF-kategori 2.C då rapporteringen skiljer sig åt mellan medlemsstaterna.

[16] För stålburkar minskade vikten med 16 % och för aluminiumburkar med 30 % mellan 1980 och 1998.

[17] Branschundersökning, SEK(2006) 1724, s. 4.

[18] Europeiska unionens råd, 7224/07, ordförandeskapets slutsatser av den 9 mars 2007.

produktionsverksamhet från nätverksamhet.

För att omsätta detta politiska mål i praktiken antog kommissionen den 19 september 2007 ett lagstiftningspaket som syftar till att säkerställa ett verkligt och effektivt val av leverantör och förbättra insynen på marknaden, även vad gäller prissättning.

Då det kommer att ta tid att få till stånd konkreta resultat för de industrier som påverkas, överväger ett antal medlemsstater övergångsåtgärder för att göra situationen mer förutsägbar för metallindustrin.

Utöver ovanstående förslag är följande åtgärder relevanta:

Åtgärder

1. Myndigheter bör bedöma initiativ gällande sammanslagen elproduktion samt långsiktiga avtal och partnerskap. Medlemsstaterna bör utbyta information om möjliga lösningar och god praxis som följer bestämmelserna om konkurrens och den inre marknaden.

2. Kommissionen kommer att bistå med lämplig form av riktlinjer (även utveckling av rättspraxis) om hur långsiktiga energiavtal ska vara utformade för att följa gemenskapslagstiftningen.

3. För att öka energieffektiviteten kommer kommissionen, tillsammans med metallindustrin, att arbeta för bästa praxis vad gäller energibesparing i metallindustrin. Detta kommer att ske inom ramen för programmet för konkurrenskraft och innovation.

2.2. Miljöpolitik

Klimatförändringar

Metallindustrin svarar för betydande koldioxidutsläpp och kommer därför att behöva göra stora förändringar för att bidra till minskad klimatförändring.

Dessa industrier måste uppnå hög miljöprestanda och bli energieffektiva utan att förlora konkurrenskraft. Det ligger inte i EU:s intresse att industrier flyttar sin produktion till länder med mindre stränga utsläppskrav, eller rentav helt utan begränsningar för utsläpp (”koldioxidläckage”) då detta skulle få negativa följder för både ekonomi och miljö. Av denna anledning tar kommissionen i sitt åtgärdspaket för klimat och förnybar energi av den 23 januari 2008[19] hänsyn till de energiintensiva industriernas särskilda situation. I åtgärdspaketet fastställs tydliga kriterier för hur man ska kartlägga vilka som är de energiintensiva industrier där det finns risk för ”koldioxidläckage”. Kommissionen kommer att fastställa vilka branscher som ingår i denna kategori. De kommer sedan att gratis tilldelas rättigheter upp till 100 % förutsatt att den mest effektiva tekniken används. Även produktionsprocessen kan beaktas under strikta villkor. Kommissionen kommer också att bedöma huruvida metallindustrin kan omfattas. Mot bakgrund av de internationella förhandlingarna om ett globalt klimatavtal för perioden efter 2012 kommer kommissionen vidare att bedöma de energiintensiva industriernas situation och kan komma att föreslå justeringar särskilt vad gäller fri tilldelning eller huruvida importerade produkter ska omfattas av gemenskapens handel med utsläppsrätter.

Branschavtal som grundar sig på industrispecifika villkor kan stimulera åtgärder för minskade

[19] Särskilt KOM(2008) 16 slutlig.

utsläpp på internationell nivå. Sådana avtal bör leda till minskade globala utsläpp i den omfattning som krävs för att effektivt motarbeta klimatförändringar, och bör kunna övervakas, verifieras och underkastas obligatoriska genomförandebestämmelser.

Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC)

Det nuvarande EU-regelverket för industriutsläpp omfattar IPPC och så kallade särdirektiv. I december 2007 lade kommissionen fram ett förslag till omarbetat direktiv om industriutsläpp, som innebar en sammanslagning av IPPC-direktivet och relaterade särdirektiv. Texten i förslaget stärker den roll som bästa tillgängliga teknik och ny teknik spelar[20].

Tillståndskraven i IPPC-direktivet motsvaras inte alltid av likvärdiga standarder i tredjeländer.

Lagstiftning om avfall

För att förbättra avfallshanteringen och öka den rättsliga tydligheten samtidigt som man undviker onödiga administrativa kostnader och förseningar har kommissionen lagt fram ett förslag om att ändra ramdirektivet om avfall. Förslaget behandlas för närvarande av Europaparlamentet och rådet.

Förslaget omfattar bl.a. en mekanism för att klargöra när avfall upphör att vara avfall. För detta ändamål planerar man att genom kommittéförfarandet anta särskilda kriterier grundade på tekniska specifikationer.

Reach

Metall omfattas av Reach men har vissa egenskaper som bör uppmärksammas, bl.a. vad gäller metaller som ingår i legeringar.

2.3. Standardisering

Standarder spelar en viktig roll inom metallsektorn, särskilt i samband med direktiv om offentlig upphandling, och håller också på att bli ett viktigt instrument för tillgång till marknader i tredjeländer.

Då eurokoderna är en europeisk standard är de ett verktyg för strukturell utformning vid byggnads- och anläggningsarbeten som används i hela Europa. Som sådana är de av stor vikt för den europeiska byggindustrin och för den fria omsättningen av strukturelement i metall.

[20] KOM(2007) 844 slutlig.

Åtgärder

4. Kommissionen kommer att förbereda de åtgärder för energiintensiva industrier som ingår i åtgärdspaketet för klimat och förnybar energi från den 23 januari 2008, särskilt fastställandet av vilka branscher som berörs av koldioxidläckage och om lämplig tilldelning. Kommissionen kommer också att bedöma huruvida metallindustrin kan omfattas. Mot bakgrund av de internationella förhandlingarna om ett globalt klimatavtal för perioden efter 2012 kommer kommissionen vidare att bedöma de energiintensiva industriernas situation och kan komma att föreslå justeringar särskilt vad gäller fri tilldelning eller huruvida importerade produkter ska omfattas av gemenskapens handel med utsläppsrätter.

5. Tillsammans med intressenter och tredjeländer ska kommissionen undersöka hur sådana avtal kan leda till minskade globala utsläpp i den omfattning som krävs för att effektivt motarbeta klimatförändringar, och hur de kan övervakas, verifieras och underkastas obligatoriska genomförandebestämmelser. Här ingår även bästa praxis för metoder för datainsamling och nyckelindikatorer.

6. Vad gäller IPPC ska kommissionen, i syfte att stödja ny teknik, sträva efter närmare koppling mellan arbetet med att ta fram referensdokument för bästa tillgängliga teknik (BREF-dokument), det europeiska ramprogrammet för forskning och programmet för konkurrenskraft och innovation.

7. På området avfallslagstiftning avser kommissionen, när lagstiftningsförfarandet för ramdirektivet om avfall har avslutats, att arbeta för att det ska bli enklare för industrin att på ett kostnadseffektivt sätt använda metallskrot som sekundär råvara.

8. Vad gäller Reach kommer kommissionen, i nära samarbete med berörda parter, kemikaliemyndigheten och medlemsstaterna, att utarbeta tekniska riktlinjer för ämnen i särskilda beredningar.

9. På standardiseringsområdet kommer kommissionen, tillsammans med medlemsstaterna, att göra reklam för eurokoderna[21] för metaller och arbeta för att de tillämpas på ett enhetligt sätt inom EU.

2.4. Forskning och utveckling inom innovation samt kunskaper

Innovationskapaciteten kommer att vara en avgörande faktor för bibehållen konkurrenskraft. FoU kommer att spela en viktig roll på produktnivå och i produktionsprocesserna.

På produktnivå är innovation nödvändig för att slutprodukten ska skilja sig från mängden. Olika metaller konkurrerar med varandra och med andra material som kompositer när det gäller teknisk överlägsenhet och ekonomisk prestanda.

Vad gäller produktionsprocessen är dagens teknik förhållandevis fullt utvecklad. Ändå söker industrin aktivt efter nya banbrytande lösningar. I projektet ULCOS (Energy-saving and Ultra Low CO2 emissions on Steel) ingår t.ex. 48 deltagare som arbetar för att få till stånd den finansiering som krävs för att halvera stålsektorns utsläpp. Den första projektfasen löper till 2009 och den andra till 2014–2015.

[21] I enlighet med kommissionens rekommendation 2003/887/EG av den 19 december 2003.

Inom stålteknikplattformen, som inrättades 2003, samarbetar metallproducenter med slutanvändare och leverantörer av utrustning för att möta de nya utmaningarna. En liknande strategi tillämpas inom den europeiska teknikplattformen för hållbara mineralresurser som inrättades i mars 2005 för att förbättra kapaciteten, utveckla nya produkter och öka produktionsprocessens effektivitet och resultat samtidigt som man minskar kostnaderna och miljöpåverkan.

Aluminiumindustrin har inrättat en europeisk aluminiumteknikplattform för att utarbeta en sammanhängande strategi för forskning och teknik.

I sjunde ramprogrammet, kol- och stålforskningsprogrammet, det nya programmet för konkurrenskraft och innovation samt strukturfonderna har EU fyra viktiga instrument för samfinansiering av verksamhet inom innovation, FoU och kunskaper.

Åtgärder

10. Industrin bör prioritera innovation och forskning bl.a. genom att genomföra långsiktiga projekt som ULCOS och den strategiska forskningsagenda som antagits av relevant europeisk teknikplattform. Vidare bör man utnyttja de möjligheter gemenskapsinstrumenten erbjuder och uppmuntra internationellt samarbete, samtidigt som man säkerställer skyddet av immateriella rättigheter.

11. Medlemsstaterna, universitet, forskningscentrum och industrin bör utveckla lämpliga strategier, inklusive partnerskap mellan EU-länder och med tredjeländer, för att öka tillgången på utbildad personal.

12. Medlemsstaterna och regionerna uppmanas stärka innovationen i metallindustrin och stödja strategier för tekniköverföring inom klustrar. Detta omfattar bl.a. stöd för nystartade företag, tekniköverföring, kunskaper och tidig finansiering av spinoff-företag från forskning med särskild tonvikt på att hjälpa små och medelstora företag och innovativa nystartade företag med stor tillväxtpotential.

2.5. Externa relationer och handelspolitik

Tillgång till råvaror är absolut nödvändigt för den europeiska industrin. Rådet (konkurrenskraft) bad vid sitt möte den 21 maj 2007 kommissionen att utveckla en sammanhängande politisk strategi för industrins tillgång till råvaror som omfattar all berörd gemenskapspolitik. Kommissionen kommer att prioritera lika villkor för metaller och relaterade råvaror både i sin handelspolitik och i relationerna med såväl industriländer som framväxande ekonomier[22].

Praxis som snedvrider handeln har under senare år spritts i form av bl.a. exportrestriktioner, exporttullar, momsrabatter, stöd och annat. Ryssland tillämpar t.ex. upp till femtioprocentiga skattesatser på all skrotexport. Indien har nyligen infört en exportskatt på järnmalm, och Kina tillåter inte att utländska företag är majoritetsägare inom t.ex. stålbranschen, och har infört olika mekanismer som begränsar exporten av vissa råvaror eller ger statligt stöd om de köps externt.

Sådan praxis orsakar europeisk industri stora problem och måste bekämpas med alla

[22] Se även bilagan, tabellerna 3 och 5.

tillgängliga medel, även genom stärkt dialog.

Internationellt har G8-toppmötet, i samband med att man tog upp frågan om råvaror, diskuterat situationen på världsmarknaderna för råvaror och den senaste tidens prisökning. Man bekräftade också sitt stöd för fria, transparenta och öppna marknader. [23]

Åtgärder

13. Kommissionen kommer att fortsätta att med alla tillgängliga medel motarbeta praxis som bryter mot internationella handelsavtal.

14. Kommissionen kommer i samband med multi- och bilaterala handelsförhandlingar att fortsätta att motsätta sig exportskatter på metaller och råvaror.

15. Kommissionen kommer under 2008 att utarbeta ett meddelande som syftar till att förbättra villkoren för hållbar tillgång till mineraler och sekundära råvaror, både inom EU och internationellt[24].

16. Kommissionen kommer att fortsätta en nära dialog med viktiga tredjeländer.

[23] G8-toppmötet 2007, uttalande, ordförandens sammanfattning av den 8 juni 2007.

[24] Offentligt samråd: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=1249